Kemokiin CXCL13 liikvoris

Kemokiin CXCL13 liikvoris (CSF-CXCL13)

Põhja-Eesti regionaalhaigla laboratooriumi immunoloogia labor
Telefonid: 617 1140; 617 2023; 617 2024

Üldiseloomustus

CXCL13 on kemokiin, mida toodavad antigeeni esitlevad rakud (nt makrofaagid, dendriitrakud, monotsüüdid). CXCL13 on kemoatraktant spetsiifilistele immuunsüsteemi rakkudele - B lümfotsüütidele. Kemotaktilised tsütokiinid soodustavad sihtrakkude migratsiooni põletikukoldesse ja immuunvastuse kujunemist nii infektsioonide, autoimmuuhaiguste kui ka kasvajate (nt KNS lümfoom) korral. CXCL13 kontsentratsioon liikvoris tõuseb kiiresti haiguse ägedas faasis ja väheneb järsult eduka ravi korral (CSF pleotsütoos püsib kauem). CXCL13 on liikvoris määratav ägeda neuroinfektsiooni väga varases staadiumis, sageli enne tekitajaspetsiifiliste antikehade teket. Neuroinfektsioonide korral võivad haigustekitajale spetsiifilised IgM ja IgG antikehad ning spetsiifiline IgG antikeha indeks jääda liikvoris peale paranemist veel pikalt määratavaks ja pole võimalik eristada haiguse faasi. CXCL13 kemokiini uuring aitab hinnata neuroinfektsiooni aktiivsust ja teostatud ravi edukust. CXCL13 kasutatakse abistava uuringuna eelkõige neuroborrelioosi diagnostikas ja ravitulemuse hindamisel.

Näidustused

- Neuroborrelioosi diagnostika,
- neuroinfektsiooni aktiivsuse hindamine,
- ravi efektiivsuse hindamine.

Referentsvahemik

<20 ng/L

Kliiniline tõlgendus

<u>Neuroborrelioos</u>

- <20 ng/L neuroborrelioos välistatud,
- 20-30 ng/L piiripealne tulemus,
- 30-300 ng/L suurenenud sisaldus,
- >100 ng/L kahtlus ägedale neuroborrelioosile (koos kliinilise leiuga),

- >250 ng/L neuroborrelioos.

CXCL13 kõrgenenud väärtuste muud põhjused

- Neurosüüfilis,
- HIV meningiit,
- viiruslik meningiit, meningoentsefaliit,
- trüpanosomiaas,
- streptokokk- ja krüptokokkoos,
- toksoplasmoos,
- Sclerosis multiplex (hulgiskleroos),
- KNS lümfoom.

Proovi-/uuringu materjal	Liikvor
Proovianum	Lisanditeta katsut (värvitu kork)
Uuringumaterjali säilivusaeg, -temperatuur jm transpordi tingimused	2...8 °C 14 päeva; -20°C pikemaks ajaks
Teostamise sagedus	Tööpäeviti, 1-2 korda nädalas. E-R 08:00-16:00
Mõõtemeetod	ELISA (ensüüm-immuunsorptsioonmeetod)
HK kood	66709 x 2

Kirjandus

1. Euroimmun CXCL13 ELISA Test instruction. Version: 07/02/2018.
2. Dessau RB, van Dam AP, Fingerle V, Gray J, Hovius JW, Hunfeld KP, Jaulhac B, Kahl O, Kristoferitsch W, Lindgren PE, Markowicz M, Mavin S, Ornstein K, Rupprecht T, Stanek G, Strle F. To test or not to test? Laboratory support for the diagnosis of Lyme borreliosis: a position paper of ESGBOR, the ESCMID study group for Lyme borreliosis. Clinical Microbiology and Infection 24. 2018,02.118-124.
3. Raffetin A, Saunier A, Bouiller K, Caraux-Paz P, Eldin C, Gallien S, Jouenne R, Belkacem A, Salomon J, Patey O, Talagrand - Reboul E, Jaulhac B, Grillon A. Unconventional diagnostic tests for Lyme borreliosis: a systematic review .Clinical Microbiology and Infection 26. 2020, 51-59 **https://www.clinicalmicrobiologyandinfection.com/article/S1198-743X(19)30388-X/pdf**
4. Rauer et al.: Guidelines for diagnosis and treatment in neurology – Lyme neuroborreliosis GMS

German Medical Science 2020, Vol. 18, ISSN 1612-3174

GMS | GMS German Medical Science -an Interdisciplinary Journal | Guidelines for diagnosis and treatment in neurology – Lyme neuroborreliosis (egms.de)

Koostanud Ilse Rinne, laboriarst-vanemarst

11.03.2022

Viimati uuendatud 12.11.2024